

॥ అరుణప్రశ్నః ॥

తైత్తిరీయారణ్యకమ్

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।
స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః । స్వస్తి న
ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో
అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో బృహస్మతిర్దధాతు ॥

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ॥

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః ।
స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః । స్వస్తి న
ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః । స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః । స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో
అరిష్టనేమిః । స్వస్తి నో బృహస్మతిర్దధాతు । ఆపమాపామపః సర్వాః ।
అస్మాదస్మాదితోఽముతః ॥ 1 ॥

అగ్నిర్వాయుశ్చ సూర్యశ్చ । సహ సంచస్మరద్ధియా । వాయుశ్చ
రశ్మిపతయః । మరిచ్యాత్మానో అద్రుహః । దేవీర్భువనసూవరీః । పుత్రవత్స్వయ

మే సుత । మహానామ్నీర్మహామానాః । మహసో మహాసస్వః । దేవీః
పర్జన్యసూవరీః । పుత్రవత్సాయ మే సుత ॥ 2 ॥

అపాశ్చ్యష్టిమపా రక్షః । అపాశ్చ్యష్టిమపారఘమ్ । అపాప్రూమప
చావర్తిమ్ । అపదేవీరితో హిత । వజ్రం దేవీరజితాగ్శ్చ । భువనం
దేవసూవరీః । ఆదిత్యానదితిం దేవీమ్ । యోనినోర్ద్వముదీషత । శివానశ్చస్తమా
భవన్తు । దివ్యా అప ఓషధయః । సుమృద్ధీకా సరస్వతి । మా తే వ్యోమ
సందృశి ॥ 3 ॥

సృతిః ప్రత్యక్షమైతిహ్యమ్ । అనుమానశ్చతుష్టయమ్ । ఏతైరాదిత్య-
మణ్డలమ్ । సర్వైరేవ విధాసృతే ॥ సూర్యో మరీచిమాదతే । సర్వస్మాద్భు
వనాదధి । తస్యాః పాకవిశేషేణ । సృతం కాలవిశేషణమ్ । నదీవ
ప్రభవాత్కాచిత్ । అక్షయ్యాత్సన్దతే యథా ॥ 4 ॥

తాన్నద్యోఽభిసమాయన్తి । సోరుస్సతీ న నివర్తతే ఏవన్నానా-
సముత్తానాః । కాలాస్సంవత్సరగ్ శ్రితాః । అణుశశ్చ మహాశశ్చ । సర్వే
సమవయన్తీతమ్ । సతైస్సర్వైస్సమావిష్టః । ఊరుస్సన్న నివర్తతే ।
అధిసంవత్సరం విద్యాత్ । తదేవ లక్షణే ॥ 5 ॥

అణుభిశ్చ మహద్భిశ్చ । సమారూఢః ప్రదృశ్యతే । సంవత్సరః ప్రత్యక్షేణ ।
నాధిసత్వః ప్రదృశ్యతే । పటరో విక్లిధః పింగః । ఏతద్వరుణలక్షణమ్ ।

యత్రైతదుపదృశ్యతే । సహస్రం తత్ర నీయతే । ఏకగ్ంహి శిరో నానా ముఖే ।
కృత్స్నం తదృతులక్షణమ్ ॥ 6 ॥

ఉభయతస్సప్తైన్ద్రియాణి । జల్పితం త్వేవ దివ్యతే । శుక్లకృష్ణే సంవ-
త్సరస్య । దక్షిణవామయోః పార్శ్వయోః । తస్యైషా భవతి । శుక్రం తే అన్యదృజతం
తే అన్యత్ । విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి । విశ్వా హి మాయా అవసి
స్వధావః । భద్రా తే పూషన్నిహ రాతిరస్త్వీతి । నాత్ర భువనమ్ । న పూషా ।
న పశవః । నాదిత్యస్సంవత్సర ఏవ ప్రత్యక్షేణ ప్రియతమం విద్యాత్ । ఏతద్వై
సంవత్సరస్య ప్రియతమగ్ం రూపమ్ । యోఽన్య మహానర్థ ఉత్పత్స్యమానో
భవతి । ఇదం పుణ్యం కురుష్వేతి । తమాహరణం దద్యాత్ ॥ 7 ॥

సాకంజానాగ్ం సప్తభమాహురేకజమ్ । పదుద్యమా ఋషయో దేవజా
ఇతి । తేషామిష్టాని విహితాని ధామశః । స్థిత్రే రేజన్తే వికృతాని రూపశః ।
కో ను మర్యా అమిథితః । సఖా సఖాయమబ్రవీత్ । జహాకో అస్మ దీషతే ।
యస్తిత్యాజ సఖివిదగ్ం సఖాయమ్ । న తస్య వాచ్యపి భాగో అస్తి । యదీగ్ం
శృణోత్యలకగ్ం శృణోతి ॥ 8 ॥

న హి ప్రవేద సుకృతస్య పన్తామితి । ఋతుర్ఋతునా సుధ్యమానః ।
విననాదాభిధావః । షష్టిశ్చ త్రిగ్ంశకా వల్గః । శుక్లకృష్ణౌ చ షాష్టికౌ ।

సారాగవస్త్రైర్దదక్షః । వసన్తో వసుభిస్సహ సంవత్సరస్య సవితుః ।
ప్రైషకృత్ప్రథమః స్మృతః । అమూనాదయతేత్యన్యాన్ ॥ 9 ॥

అమూగ్శ్చ పరిరక్షతః । ఏతా వాచః ప్రయుజ్యంతే । యత్రైతదుప-
దృశ్యతే । ఏతదేవ విజానీయాత్ । ప్రమాణం కాలపర్యయే । విశేషణం తు
వక్ష్యామః । ఋతూనాం తన్నిబోధత । శుక్లవాసా రుద్రగణః । గ్రీష్మేణాఽపి వర్తతే
సహ । నిజహన్ పృథివీగ్ం సర్వామ్ ॥ 10 ॥

జ్యోతిషాఽప్రతిభ్యేన సః । విశ్వరూపాణి వాసాగ్ంసి । ఆదిత్యానాం
నిబోధత । సంవత్సరీణం కర్మఫలమ్ । వర్షాభిర్దదతాగ్ం సహ । అదుఃఖో
దుఃఖచక్షురివ । తద్మాఽపి త ఇవ దృశ్యతే । శీతేనావృథయన్తివ । రురుదక్ష
ఇవ దృశ్యతే । హ్లాదయతే జ్వలతశ్చైవ । శామ్యతశ్చాస్య చక్షుషీ । యా వై ప్రజా
భ్రగ్గశ్యంతే । సంవత్సరాంతా భ్రగ్గశ్యంతే । యాః ప్రతితిష్ఠన్తి । సంవత్సరే తాః
ప్రతితిష్ఠన్తి । వర్షాభ్య ఇత్యర్థః ॥ 11 ॥

అక్షిదుఃఖోత్థితస్తైవ । విప్రసన్నే కనీనికే । అజ్కేచాద్గణం నాస్తి ।
ఋభూణాం తన్నిబోధత । కనకాభాని వాసాగ్ంసి । అహతాని నిబోధత ।
అన్నమశ్నీత మృజ్జీత । అహం వో జీవనప్రదః । ఏతా వాచః ప్రయుజ్యంతే ।
శరద్యత్రోపదృశ్యతే ॥ 12 ॥

అభిధూన్వన్తోఽభిఘ్నన్త ఇవ । వాతవన్తో మరుద్గణాః । అమతో
జేతుమిషుముఖమివ । సన్నద్ధాస్సహ దదృశే హ । అపథ్యస్తైర్వస్తివర్జైరివ ।
విశిఖాసః కపర్దినః । అక్రుద్ధస్య యోత్యమానస్య । క్రుద్ధస్యేవ లోహినీ ।
హేమతశ్చక్షుషీ విద్యాత్ । అక్షయోః క్షిపణోరివ ॥ 13 ॥

దుర్భిక్షం దేవలోకేషు । మనూనాముదకం గృహే । ఏతా వాచః
ప్రవదంతీః । వైద్యుతో యాన్తి శైశిరీః । తా అగ్నిః పవమానా అన్వైక్షత । ఇహ
జీవికామపరిపశ్యన్ । తస్మైషా భవతి । ఇహేహవస్స్వతపసః ।
మరుతస్సూర్యత్యచః । శర్మ సప్రథా ఆవృణే ॥ 14 ॥

అతితామ్రాణి వాసాగ్ంసి । అష్టివజ్రిశతఘ్ని చ । విశ్వే దేవా
విప్రహరన్తి । అగ్నిజిహ్వో అసశ్చత । నైవ దేవో న మర్త్యః । న రాజా వరుణో
విభుః । నాగ్నిర్వేన్ద్రో న పవమానః । మాతృకృచ్ఛన విద్యతే । దివ్యస్యైకా
ధనురార్చిః । పృథివ్యామపరా శ్రితా ॥ 15 ॥

తస్యేన్ద్రో వమిరూపేణ । ధనుర్జ్యామభినధ్వయమ్ । తద్విస్త్రధనురి-
త్యజ్యమ్ । అభ్రవర్ణేషు చక్షతే । ఏతదేవ శంయోర్బాహస్పత్యస్య ।
ఏతద్రుద్రస్య ధనుః । రుద్రస్య త్వేవ ధనురార్చిః । శిర ఉత్పిపేష ।
స ప్రవర్ణ్యోఽభవత్ । తస్మాద్యస్సప్రవర్ణ్యేణ యజ్ఞేన యజతే । రుద్రస్య స

శి॒రః ప్ర॒తి॒ద॒ధా॒తి । నై॒నగ్గిం రు॒ద్ర ఆ॒రుకో భ॒వతి । య ఏ॒వం వే॒ద ॥ 16 ॥

అ॒త్యూర్హ్వాక్షో॑ఽతి॒రశ్చాత్ । శి॒రః ప్ర॒దృశ్య॑తే । నై॒వ రూ॒పం న వా॒సాగ్గిం॑సి ।
న చక్షుః॑ ప్ర॒తి॒దృశ్య॑తే । అ॒న్యోన్యం॑ తు న హి॒గ్గిస్రా॒తః । స॒తస్తద్దే॒వలక్షణమ్॑ ।
లో॒హితో॑ఽక్షి శార॒శీర్ఙ్గిః । సూ॒ర్యస్యో॑ద॒యనం॑ ప్ర॒తి । త్వం
కరో॑షి॒న్యంజ॒లికామ్ । త్వం కరో॑షి ని॒జాను॑కామ్ ॥ 17 ॥

ని॒జాను॑కామే॒న్యంజ॒లికా । అమీ॑ వా॒చము॑పా॒సతా॑మి॒తి । తస్మై॑ సర్వ॒ ఋత॑వో
నమ॑న్తే । మ॒ర్యాదా॑కరత్వాత్ప॒పురో॑ధామ్ । బ్రా॒హ్మణ॑ ఆప్నో॒తి । య ఏ॒వం
వే॒ద । స ఖ॒లు సం॑వత్స॒ర ఏ॒తైస్సే॒నానీ॑భి॒స్సహ॑ । ఇ॒న్ద్రాయ॑ స॒ర్వాన్మామా॑-
నభి॑వహతి । స ద్ర॒వ్యః । తస్మై॑షా భ॒వతి ॥ 18 ॥

అ॒వద్ర॑పో అగ్గింశు॒మతీ॑మతి॒ష్ఠత్ । ఇ॒యానః॑ కృ॒ష్ణో ద॒శభి॑స్సహ॒స్రైః ।
అ॒వర్త॑మి॒న్ద్రః శ॒చ్యా ధ॑మన్తమ్ । ఉప॑స్ను॒హి తం నృ॑మణామథ॒ద్రామి॑తి ।
ఏ॒తయై॑వేంద్రః స॒లావృ॑క్యా సహ । అసు॑రాన్ పరి॒వృశ్య॑తి । పృ॒థి॒వ్యగ్గింశు॑మతీ ।
తామ॑న్వవస్థితః సం॑వత్స॒రో ది॒వం చ । నై॒వం వి॒దుషా॑ఽఽచార్యాన్తే॒వాసి॑నా ।
అన్యోన్య॑స్మై ద్రు॒హ్యతామ్ । యో ద్రు॒హ్యతి॑ । భ్ర॒శ్యతే॑ స్వ॒ర్గాల్లో॒కాత్ । ఇత్య॑తు-
మ॒ణ్డలా॒ని । సూ॒ర్యమ॒ణ్డలాన్యా॒ఖ్యా॒యికాః । అత॑ ఊర్ధ్వగ్గింసనిర్వ॒చనాః ॥ 19 ॥

ఆరో॑గో బ్రా॒జః ప॒టరః॑ ప॒తంగః॑ । స్వ॒ర్ణరో జ్యోతి॑షీమాన్ విభా॒సః ।
తే అస్మై॑ సర్వే ది॒వమా॑తప॒న్తి । ఊర్జం॑ దుహో॒నా అన॑పస్ఫుర॒న్త ఇ॒తి ।

కశ్యపోఽప్తమః । స మహామేరుం న జహతి । తస్మైషా భవతి । యత్తే
శిల్పంకశ్యప రోచనావత్ । ఇన్ద్రియావత్పుష్కలం చిత్రభాను । యస్మిన్సూర్యా
అర్చితాస్సప్త సాకమ్ ॥ 20 ॥

తస్మిన్ రాజానమధివిశ్రయేమమితి । తే అస్మై సర్వే కశ్యపా
జ్ఞోతిర్లభన్తే । తాన్సోమః కశ్యపాదధినిర్ద్ధమతి । భ్రస్తాకర్మకృద్వివైవమ్ । ప్రాణో
జీవానీన్ద్రియజీవాని । సప్త శీర్షణ్యాః ప్రాణాః । సూర్యా ఇత్యాచార్యాః ।
అపశ్యమహమేతాన్సప్త సూర్యానితి । పంచకర్ణో వాత్స్యాయనః । సప్తకర్ణశ్చ
ప్రాక్షిః ॥ 21 ॥

అనుశ్రవిక ఏవ నౌ కశ్యప ఇతి । ఉభౌ వేదయితే । న హి శేకుమివ
మహామేరుం గన్తుమ్ । అపశ్యమహమేతూర్వమణ్డలం పరివర్తమానమ్ ।
గార్హ్యః ప్రాణత్రాతః । గచ్ఛన్త మహామేరుమ్ । ఏకం చాజహతమ్ ।
బ్రాజపటరపతంగా నిహనే । తిష్ఠన్నాతపన్తి । తస్మాదిహ తస్త్రితపాః ॥ 22 ॥

అముత్రేతరే । తస్మాదిహతస్త్రితపాః । తేషామేషా భవతి । సప్త సూర్యా
దివమనుప్రవిష్టాః । తానన్వేతి పథిభిర్ద్ధక్షిణావాన్ । తే అస్మై సర్వే ఘృతమాతపన్తి ।
ఊర్జం దుహానా అనపస్పృరన్త ఇతి । సప్తర్షిజస్సూర్యా ఇత్యాచార్యాః । తేషామేషా
భవతి । సప్త దిశో నానాసూర్యాః ॥ 23 ॥

సప్త హోతార ఋత్విజః । దేవా ఆదిత్యా యే సప్త । తేభిస్సోమాభీరక్షణ
 ఇతి । తదప్యామ్నాయః । దిగ్భాజ ఋతూన్ కరోతి । ఏతయైవావృతా
 సహస్రసూర్యతాయా ఇతి వైశంపాయనః । తస్మైషా భవతి । యద్ద్యావ ఇప్ర
 తే శతగంశతం భూమీః । ఉతస్యః । నత్వా వజ్రిన్ సహస్రగం సూర్యాః ॥ 24 ॥

అనునజాతమష్ట రోదసీ ఇతి । నానాలింగత్వాదృతూనాం నానాసూర్య-
 త్వమ్ । అష్టా తు వ్యవసితా ఇతి । సూర్యమణ్డలాన్యష్టాత ఊర్ధ్వమ్ । తేషామేషా
 భవతి । చిత్రం దేవానాముదగాదనీకమ్ । చక్షుర్మిత్రస్య వరుణస్సాగ్నేః । ఆప్రా
 ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షమ్ । సూర్య ఆత్మా జగత్సస్థుషశ్చేతి ॥ 25 ॥

క్షేదమభ్రన్విశతే । క్షాయగ్ం సంవత్సరో మిథః । క్షహః క్షేయన్దేవ-
 రాత్రీ । క్వ మాసా ఋతవః శ్రితాః । అర్థమాసా ముహూర్తాః ।
 నిమేషాస్తుటిభిస్సహ । క్షేమా ఆపో నివిశన్తే । యదీతో యాన్తి సంప్రతి । కాలా
 అప్పునివిశన్తే । ఆపస్సూర్యే సమాహితాః ॥ 26 ॥

అభ్రాణ్యపః ప్రపద్యన్తే । విద్యుత్సూర్యే సమాహితా । అనవర్ణే ఇమే భూమీ ।
 ఇయం చాసౌ చ రోదసీ । కిగ్గ్స్విదత్రాస్తరా భూతమ్ । యేనేమే విదృతే ఉభే ।
 విష్ణునా విదృతే భూమీ । ఇతి వత్సస్య వేదనా । ఇరావతీ ధేనుమతీ హి
 భూతమ్ । సూయవసినీ మనుషే దశస్యే ॥ 27 ॥

వృష్టభ్రాద్రోదసీ విష్ణవేతే । దాధర్థ పృథివీమభితో మయాఖైః ।
 కిన్తద్విష్ణోర్బలమాహుః । కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్ । ఏకో యధారయద్దేవః ।
 రేజతీ రోదసీ ఉభే । వాతాద్విష్ణోర్బలమాహుః । అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే ।
 త్రిపదాధారయద్దేవః । యద్విష్ణో-రేకముత్తమమ్ ॥ 28 ॥

అగ్నయో వాయవశ్చైవ । ఏతదస్య పరాయణమ్ । పృచ్ఛామి త్వా పరం
 మృత్యుమ్ । అవమం మధ్యమంచతుమ్ । లోకంచ పుణ్యపాపానామ్ ।
 ఏతత్పృచ్ఛామి సంప్రతి । అముమాహుః పరం మృత్యుమ్ । పవమానం తు
 మధ్యమమ్ । అగ్నిరేవావమో మృత్యుః । చన్ద్రమాశ్చతురుచ్యతే ॥ 29 ॥

అనాభోగాః పరం మృత్యుమ్ । పాపాస్సంయన్తి సర్వదా । ఆభోగాస్త్వేవ
 సంయన్తి । యత్ర పుణ్యకృతో జనాః । తతో మధ్యమమాయన్తి । చతుమగ్నిం చ
 సంప్రతి । పృచ్ఛామి త్వా పాపకృతః । యత్ర యాతయతే యమః । త్వస్త్వద్భూహ్మన్
 ప్రబ్రూహి । యది వేత్థాఽసతో గృహాన్ ॥ 30 ॥

కశ్యపాదుదితాస్సూర్యాః । పాపాన్నిర్ఘ్నన్తి సర్వదా । రోదస్యోరన్తర్దే-
 శేషు । తత్ర న్యస్యన్తే వాసవైః । తేఽశరీరాః ప్రపద్యన్తే । యథాఽపుణ్యస్య
 కర్మణః । అపాణ్యపాదకేశాసః । తత్ర తేయోనిజా జనాః । మృత్వా
 పునర్యత్యమాపద్యన్తే । అద్యమానాస్త్వకర్మభిః ॥ 31 ॥

అశాతికాః క్రిమయ ఇవ । తతః పూయన్తే వాసవైః అపైతం మృత్యుం
 జయతి । య ఏవం వేద । స ఖల్వైవం విద్రాబ్ధహృణః । దీర్ఘశ్రుత్తమో భవతి ।
 కశ్యపస్యాతిధిస్సిద్ధగమనస్సిద్ధాగమనః । తస్మైషా భవతి । ఆయస్మిన్తస్మిన్-
 వాసవాః । రోహన్తి పూర్వా రుహః ॥ 32 ॥

ఋషిర్ హ దీర్ఘశ్రుత్తమః । ఇంద్రస్య ఘర్మో అతిధిరితి । కశ్యపః పశ్యకో
 భవతి । యత్సర్వం పరిపశ్యతీతి సౌక్ష్మ్యాత్ । అథాగ్నీరష్టపురుషస్య । తస్మైషా
 భవతి । అగ్నే నయ సుపథా రాయే అస్మాన్ । విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్ ।
 యుయోధ్యస్మజ్జహరాణమేనః । భూయిష్మాన్తే నమ ఉక్తిం విధేమేతి ॥ 33 ॥

అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చ । సహోజా అజిరాప్రభుః । వైశ్వానరో నర్యాపాశ్చ ।
 పంక్తిరాధాశ్చ సప్తమః విసర్వేవాఽష్టమోఽగ్నినామ్ । ఏతేఽష్టా వసవః, క్షితా
 ఇతి । యథర్వేవాగ్నీరర్చిర్వర్ణ - విశేషాః । నీలార్చిశ్చ పీతకార్చిశ్చేతి । అథ
 వాయో-రేకాదశపురుషస్యేకాదశస్త్రీకస్య । ప్రబ్రాజమానా వ్యవదాతాః ॥ 34 ॥

యాశ్చ వాసుకివైద్యుతాః । రజతాః పరుషాః శ్వామాః । కపిలా
 అతిలోహితాః । ఊర్ధ్వా అవతతనాశ్చ । వైద్యుత ఇత్యేకాదశ । నైనం వైద్యుతో
 హిసన్తి । య ఏవం వేద । స హోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః । విద్యుద్వద్ధమేవాహం
 మృత్యుమైచ్ఛమితి । న త్వకామగ్ంహన్తి ॥ 35 ॥

య ఏ॒వం వే॒ద । అ॒థ గ॒న్ధర్వ॑గణాః । స్వా॒స్వ॒భ్రా॒ట్ । అం॒ఘా॒రి
 ర్భ॒మృ॑ధిః । హ॒స్త॒స్సు॒హస్తః॑ । కృ॒శా॒ను॒ర్వి॒శ్వా॒వసుః॑ । మూ॒ర్ధనా॑స్థ్యైర్వ॒ప్ర॒రచ్చాః॑ ।
 కృ॒తిరి॑త్యేకాదశ గ॒న్ధర్వ॑గణాః । దే॒వాశ్చ మ॑హాదే॒వాః । ర॒శ్మయ॑శ్చ దే॒వా గ॒రగి॑రః

॥ 36 ॥

నై॒నం గ॒రో హి॑న॒స్తి । య ఏ॒వం వే॒ద । గౌ॒రీ మి॑మాయ స॒లిలా॒ని
 త॒క్షతీ॑ । ఏ॒కప॑దీ ద్వి॒పదీ॑ సా చతు॑ష్పదీ । అ॒ష్టాప॑దీ నవ॑పదీ బ॒భూవ॑షీ ।
 స॒హస్రాక్ష॑రా పర॑మే వ్యోమ॒న్నితి॑ । వా॒చో వి॒శేష॑ణమ్ । అ॒థ ని॒గద॑వ్యాఖ్యా॒తాః ।
 తా॒నను॑క్రమి॒ప్యామః॑ । వ॒రాహ॑వ॒స్స్తుత॑ప॒సః ॥ 37 ॥

వి॒ద్యు॒న్మహా॑సో ధూ॒పయః॑ । శ్వా॒పయో గృ॑హమే॒ధాశ్చే॒త్యేతే॑ । యే
 చే॒మే॒శిమి॑వి॒ద్విషః॑ । ప॒ర్జన్యా॑స్సప్త పృ॒థివీ॑మ॒భివర్ష॑న్తి । వృ॒ష్టిభి॑రితి ।
 ఏ॒తయై॑వ వి॒భక్తి॑విప॒రీతాః॑ । స॒ప్తభి॑ర్వా తై॒రుదీ॑రితాః । అ॒మూన్లో॑కాన॒భి
 వర్ష॑న్తి । తే॒షామే॒షా భ॑వతి । స॒మాన॑మే॒తదు॑ద॒కమ్ ॥ 38 ॥

ఉ॒చ్చైత్య॑వ॒చాహ॑భిః । భూ॒మిం ప॒ర్జన్యా॑ జి॒న్వన్తి॑ । ది॒వం జి॒న్వన్త్యగ్న॑య
 ఇ॒తి । యదక్ష॑రం భూ॒తకృ॑తమ్ । వి॒శ్వే దే॒వా ఉ॒పాస॑తే । మ॒హర్షి॑మ॒స్య
 గో॒ప్తార్మమ్॑ । జ॒మద॑గ్నిమకు॒ర్వత॑ । జ॒మద॑గ్నిరా॒ప్యాయ॑తే । ఛ॒న్దోభి॑శ్చతు
 రు॒త్తరైః॑ । రా॒జ్ఞసో॑మ॒స్య తృ॒ప్తాసః॑ ॥ 39 ॥

బ్ర॒హ్మ॑ణా వీ॒ర్యా॑వతా । శి॒వా నః॑ ప్ర॒దిశో॑ ది॒శః । తచ్చ॑ంయోరావృ॒ణీమ॑హే ।
 గా॒తుం య॒జ్ఞాయ॑ ॥ గా॒తుం య॒జ్ఞప॑తయే । దై॒వీ॑స్త్వస్తి॒రస్తు॑ నః । స్త్వస్తి॒ర్యాను॑
 పే॒భ్యః । ఊ॒ర్ధ్వం జిగా॑తు భే॒షజమ్ । శన్నో॑ అస్తు ద్వి॒పదే॑ ॥ శం చతు॑ష్పదే ।
 సోమ॑పా (3) అసోమ॑పా (3) ఇతి నిగదవ్యాఖ్యాతాః ॥ 40 ॥

సహ॑స్రవృ॒దియం॑ భూ॒మిః । ప॒రం వో॑మ సహ॑స్రవృత్ । అ॒శ్వినా॑ భుజ్య
 నా॒సత్యా॑ । వి॒శ్వస్య॑ జగ॒తస్ప॑తీ । జాయా॑ భూ॒మిః పతి॑రో॒ష్ఠమ్ । మి॒థున॑న్తా
 అ॒తుర్య॑థుః । పు॒త్రో బృ॑హస్ప॒తీ రు॒ద్రః । స॒రమా॑ ఇతి స్త్రీపు॒మమ్ । శు॒క్రం
 వా॒మన్య॑ద్యజతం వా॒మన్య॑త్ । వి॒షురూ॑పే అ॒హనీ॑ ద్యౌరి॒వ స్థః ॥ 41 ॥

వి॒శ్వా హి మా॒యా అ॑వథః స్వ॒ధావ॑న్తా । భ॒ద్రా వాం పూ॑షణవి॒హ
 రా॒తిర॑స్తు । వాసా॑త్యా చి॒త్రో జగ॑తో ని॒ధానో॑ ॥ ద్యా॒వాభూ॑మీ చ॒రథః॑ స॒గ్ం
 స॒ఖాయో॑ ॥ తా॒వశ్వి॑నా రా॒సభా॑శ్వా హ॒వం మే॑ ॥ శు॒భస్ప॑తీ అగ॒తగ్ం సూ॑ర్యయా
 స॒హ । త్యు॑గ్రోహ భు॒జ్యమ॑శ్వి॒నోద॑మే॒ఘే । ర॒యిన్న క॑శ్చిన్మమృ॒వాం (2)
 అ॒వాహాః॑ । త॒మూహ॑థుర్నైభి॒రాత్మ॑స్వ॒తీభిః॑ ॥ అ॒న్తరి॑క్షప్ర॒ద్భిర॑పో॒దకా॑భిః ॥ 42 ॥

తి॒స్రః, క్ష॒ప్రస్తి॑రహాతి॒ప్రజ॑ద్భిః । నా॒సత్యా॑ భు॒జ్యమూ॑హథుః ప॒తంగైః॑ ।
 స॒ముద్ర॑స్య ధన్వ॒న్నార్ద్ర॑స్య పా॒రే । త్రి॒భీర॑థైశ్చ॒తప॑ద్భిః ప॒డశ్చై॑వ ।
 స॒వితా॑రం వి॒తన్వ॑న్తమ్ । అను॑బధ్నాతి శాం॒బరః॑ । అప॑పూర్షంబరశ్చై॒వ ।

స॒వి॒తా॒రే॒ప॒సో॒ఽభ॒వత్ । త్య॒గ్ం సు॒తృ॒ప్తం వి॒ది॒త్యై॒వ । బ॒హు॒సో॒మ గి॒రం
వ॒శీ ॥ 43 ॥

అ॒న్వే॒తి తు॒గ్రో వ॒క్రియా॒న్తమ్ । ఆ॒య॒సూ॒యాన్వో॒మతృ॒పుషు । స
సం॒గ్రా॒మస్త॒మోద్యో॒ఽత్యే॒తః । వాచో॑ గాః పి॒పాతి॑ తత్ । స తద్గో॒భిస్త॒వాఽ-
త్యే॒త్యన్యే । ర॒క్షసా॑నన్వి॒తాశ్చ॑ యే । అ॒న్వే॒తి పరి॒వృ॒త్యాఽస్తః । ఏ॒వమే॒తాన్థో
అ॒శ్వినా॑ । తే ఏ॒తే ద్యుః॒పు॒థివ్యోః । అ॒హర॒హర్గర్భ॑న్దధాథే ॥ 44 ॥

తయో॑రే॒తౌ వ॒త్సావ॒హోరా॒త్రే । పు॒థి॒వ్యా అ॒హః । ది॒వో రా॒త్రిః । తా
అ॒వి॒సృ॒ష్టౌ । ద॒మ్పతీ॑ ఏ॒వ భ॑వతః । తయో॑రే॒తౌ వ॒త్సా । అ॒గ్ని॒శ్చాది॒త్యశ్చ॑ ।
రా॒త్రేర్వ॒త్యః । శ్వే॒త ఆ॒ది॒త్యః । అ॒హోఽగ్నిః ॥ 45 ॥

తా॒మ్రో అ॒రు॒ణః । తా అ॒వి॒సృ॒ష్టౌ । ద॒మ్పతీ॑ ఏ॒వ భ॑వతః । తయో॑రే॒తౌ
వ॒త్సా । పు॒త్రశ్చ॑ వై॒ద్యుత॑శ్చ । అ॒గ్నేర్వ॒త్రః । వై॒ద్యుత॑ ఆ॒ది॒త్యస్య॑ । తా
అ॒వి॒సృ॒ష్టౌ । ద॒మ్పతీ॑ ఏ॒వ భ॑వతః । తయో॑రే॒తౌ వ॒త్సా ॥ 46 ॥

ఉ॒ష్మా చ॑ నీ॒హార॑శ్చ । పు॒త్రస్యో॒ష్మా । వై॒ద్యుత॑స్య నీ॒హరః॑ । తౌ తావే॒వ
ప్ర॒తిప॑ద్యేతే । సే॒యగ్ంరా॒త్రీ గ॒ర్భిణీ॑ పు॒త్రేణ॑ సం॒వస॑తి । తస్యా॑ వా
ఏ॒తదు॒ల్బణమ్ ॥ య॒ద్రాత్రో॑ ర॒శ్మయః॑ । యథా॑ గో॒ర్ధర్మి॑ణ్యా ఉ॒ల్బణమ్ ॥
ఏ॒వమే॒తస్యా॑ ఉ॒ల్బణమ్ ॥ ప్ర॒జయి॑ష్ఠుః ప్ర॒జయా॑ చ పశు॒భిశ్చ॑ భ॒వతి॑ । య ఏ॒వం

వే॒ద । ఏ॒త॒ము॒ద్య॒స్త॒మ॒పి॒య॒న్తం॑ చే॒తి । ఆ॒ది॒త్యః పు॒ణ్య॒స్య వ॒త్సః । అ॒థ
ప॒విత్రా॑ంగి॒రసః॑ ॥ 47 ॥

ప॒వి॒త్ర॒వ॒న్తః ప॒రి॒వా॒జ॒మా॒స॒తే । పి॒తై॒షాం ప్ర॒త్యో అ॒భి॒ర॒క్ష॒తి వ్ర॒తమ్ ।
మ॒హా॒స్స॒ము॒ద్రం వ॒రు॒ణ॒స్తి॒రో॒దధే॑ । ధీ॒రా ఇ॒చ్ఛే॒కు॒ర్ధ॒రు॒ణే॒ష్వా॒ర॒భమ్ । ప॒వి॒త్రం తే
వి॒త॒తం బ్ర॒హ్మ॒ణ॒స్ప॒తే । ప్ర॒భు॒ర్గా॒త్రాణి॑ ప॒ర్యే॒షి॒వి॒శ్వ॒తః । అ॒త॒ప్త॒త॒నూ॒ర్న తదా॑మో
అ॒శ్ను॒తే । శృ॒తా॒స ఇ॒ద్వహ॑న్త॒స్తత్స॒మా॒శత॑ । బ్ర॒హ్మ దే॒వనా॑మ్ । అ॒స॒త॒స్స॒ద్యే
త॒తక్షుః॑ ॥ 48 ॥

ఋ॒ష॒య॒స్స॒ప్రా॒త్రి॒శ్చ య॑త్ । స॒ర్వే॒త్ర॒యో అ॒గ॒న్త్య॒శ్చ । న॒క్ష॒త్రై॒శ్చం-
కృ॒తో॒ఽవ॑సన్ । అ॒థ స॒వి॒తుః శ్వా॒వా॒శ్వ॒స్యా॒వ॒ర్తి॒కా॒మ॒స్య । అ॒మీ య॑ ఋ॒క్షా
ని॒హి॒తా॒స ఉ॒చ్చా । న॒క్ష॒త్రం దదృ॑శ్రే॒ కు॒హో॒చి॒ద్ధి॒వే॒యుః । అ॒ద॒భ్ధా॒ని వ॒రు॒ణ॒స్య
వ్ర॒తా॒ని । వి॒చా॒క॒శ॒చ్చ॒స్ర॒మా న॒క్ష॒త్ర॒మే॒తి । త॒త్స॒వి॒తు॒ర్వరే॑ణ్యమ్ । భ॒ర్గో దే॒వ॒స్య
ధీ॒మ॒హి ॥ 49 ॥

ధి॒యో యో సః ప్ర॒చో॒దయా॑త్ । త॒త్స॒వి॒తు॒ర్వ॒ణీ॒మ॒హే । వ॒య॒న్దే॒వ॒స్య
భో॒జ॒నమ్ । శ్రే॒ష్ఠగ్ం॑స॒ర్వధా॑త॒మమ్ । తు॒రం భగ॑స్య ధీ॒మ॒హి । అ॒పా॒గూ॒హ॒త
స॒వి॒తా తృ॒భీన్ । స॒ర్వా॒న్ది॒వో అ॒న్ధసః॑ । న॒క్ష॒త్రా॒న్యభ॑వ॒న్తృతే॑ । అ॒ష్ట్య॒ష్టా
సం॑భ॒వి॒ష్యా॒మః । నా॒మ నా॒మై॒వ నా॒మ మే॑ ॥ 50 ॥

నపుగ్ంసకం పుమాగ్న్త్రస్మి । స్థావరోఽస్మృథ జంగమః । యజేఽయక్షి
యష్టాహే చ । మయా భూతాన్యయక్షత । పశవో మమ భూతాని ।
అనూబన్ధోఽస్మహం విభుః । స్త్రియస్సతీః । తా ఉమే పుగ్ంస ఆహుః ।
పశ్యదక్షణ్యాన్నవిచేతదన్ధః । కవిర్యః పుత్రస్స ఇమా చికేత ॥ 51 ॥

యస్తా విజానాభువితుః పితాసత్ । అన్ధో మణిమవిన్దత్ । తమనం-
గులిరావయత్ । అగ్రీవః ప్రత్యముంచత్ । తమజిహ్వో అసశ్చత ।
ఊర్ధ్వమూలమవాక్చాఖమ్ । వృక్షం యో వేద సప్రుతి । న స జాతు జనః ।
శ్రద్ధధ్యాత్ । మృత్యుర్మా మారయాదితిః । హసితగ్ంరుదితంగీతమ్ ॥ 52 ॥

వీణాపణవలాసితమ్ । మృతజ్జీవం చ యక్తించిత్ । అంగాని స్నేవ
విద్ధి తత్ । అతృప్యగ్న్స్తృప్యధ్యాయత్ । అస్మాజ్జాతా మే మిథూ చరన్న్ । పుత్రో
నిర్ముత్యా వైదేహః । అచేతా యశ్చ చేతనః । స తం మణిమవిన్దత్ ।
సోఽనంగులిరావయత్ । సోఽగ్రీవః ప్రత్యముంచత్ ॥ 53 ॥

సోఽజిహ్వో అసశ్చత । నైతమృషిం విదిత్వా నగరం ప్రవిశేత్ । యది
ప్రవిశేత్ । మిథౌ చరిత్వా ప్రవిశేత్ । తథ్మమ్భవస్య వ్రతమ్ । ఆతమగ్నీ
రథస్త్విష్ట । ఏకాశ్వమేకయోజనమ్ । ఏకచక్రమేకధురమ్ । వాతత్రాజిగతిం
విభో । న రిప్యతి న వృధతే ॥ 54 ॥

నా॒స్యాక్షో॑ యాతు॒ సజ్జతి॑ । యచ్ఛే॒తాన్రోహితా॑గ్శ్చాగ్నేః । రథే॑
యుక్త్వా॒ఽధి॑తి॒ష్ఠతి॑ । ఏకయా॑ చ దశభి॑శ్చ స్వభూ॒తే । ద్వాభ్యామిష్ఠయే॑
విగ్ంశత్యా॑ చ । తిస్సభి॑శ్చ వహసే॑ త్రిగ్ంశతా॑ చ । నియుద్భి॑ర్వాయవిహతా॑
విముంచు ॥ 55 ॥

అత॑నుష్వ ప్రత॑నుష్వ । ఉద్ధ॑మా॒ధమ॑ స॒న్ధమ॑ । ఆది॑త్యే చ॒న్ద్ర
వర్ణా॑మ్ । గర్భ॑మాధే॒హి యః పు॑మాన్ । ఇత॑స్సిక్తగ్ంసూర్యగతమ్ । చ॒న్ద్రమ॑సే
రస॑ంకృధి । వారాదంజనయాగ్రే॒ఽగ్నిమ్ । య ఏకో॑ రుద్ర ఉచ్యతే ।
అసం॑ఖ్యాతాస్సహస్రా॒ణి । స్మర్త॑తే న చ దృశ్యతే ॥ 56 ॥

ఏవ॑మేతన్ని॒బోధ॑త । ఆమ॒న్తైరి॒న్ద్ర హరి॑భిః । యా॒హి మ॒యూర॑రోమభిః ।
మా త్వా కేచిన్నియేమురిన్న పా॒శినః॑ । దధ॑న్వే॒వ తా ఇ॑హి । మా మ॒న్తైరి॒న్ద్ర
హరి॑భిః । యా॒మి మ॒యూర॑రోమభిః । మా మా కేచిన్నియేమురిన్న పా॒శినః॑ ।
నిధ॑న్వే॒వ తాం (2) ఇ॑మి । అణుభి॑శ్చ మహద్భి॑శ్చ ॥ 57 ॥

నిఘ్నో॑ష్వైరస॒మాయు॑తైః । కా॒లైర్హరి॑త్వమాప॒న్నైః । ఇన్ద్రా॑యాహి
సహ॑స్రయుక్ । అగ్ని॑ర్వి॒బ్రాహ్మి॑వసనః । వా॒యుశ్చే॒తసి॑కద్రు॒కః । సం॑వ॒ధ్సరో
వి॒షూప॑న్తైః ॥ నిత్యా॑స్తే॒ఽనుచ॑రాస్తవ । సు॒బ్రహ్మ॑ణ్యోగ్ం సు॒బ్రహ్మ॑ణ్యోగ్ం
సు॒బ్రహ్మ॑ణ్యోమ్ । ఇన్ద్రా॑గచ్ఛ హరి॑వ ఆగచ్ఛ మే॒ధాతి॑థేః । మే॒ష వృ॑షణశ్వస్య
మేనే ॥ 58 ॥

గౌరావస్థున్దిన్నహల్యాయై జార । కౌశికబ్రాహ్మణ గౌతమబ్రువాణ ।
 అరుణాశ్వా ఇహగతాః । వసవః పృథివిక్షితః । అష్టాదిగ్వాససోఽగ్నయః ।
 అగ్నిశ్చ జాతవేదాశ్చేత్యేతే । తామ్రాశ్వాస్తామ్రరథాః । తామ్రవర్ణాస్తథాఽసితాః ।
 దణ్డహస్తాః ఖాదగ్ధతః । ఇతో రుద్రాః పరాంగతాః ॥ 59 ॥

ఉక్తగ్గ్స్థానం ప్రమాణంచ పుర ఇత । బృహస్పతిశ్చ సవితా చ ।
 విశ్వరూపైరిహగతామ్ । రథోనోదకవర్తనా । అపుషా ఇతి తద్ద్యయోః ।
 ఉక్తో వేషో వాసాగ్గ్సి చ । కాలావయవానామితః ప్రతీజ్యా । వాసాత్యా
 ఇత్యశ్వినోః । కోఽన్తరిక్షే శబ్దంకరోతీతి । వాసిష్ఠో రాహిణో మీమాగ్గ్-
 సాంచక్రే । తస్యైషా భవతి । వాశ్రేవ విద్యుదితి । బ్రహ్మణ ఉదరణమసి । బ్రహ్మణ
 ఉదీరణమసి । బ్రహ్మణ ఆస్తరణమసి । బ్రహ్మణ ఉపస్తరణమసి ॥ 60 ॥

[అపక్రామత గర్భిణ్యః]

అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్ । అష్టపత్నీమిమాం మహీమ్ । అహం వేద న
 మే మృత్యుః । నచామృత్యురఘాహరత్ । అష్టయోన్యష్టపుత్రమ్ ।
 అష్టపదిదమన్తరిక్షమ్ । అహం వేద న మే మృత్యుః । నచామృత్యురఘాహరత్ ।
 అష్టయోనీమష్టపుత్రామ్ । అష్టపత్నీమమూన్దివమ్ ॥ 61 ॥

అహం వేద న మే మృత్యుః । నచామృత్యురఘాహరత్ । సుత్రామాణం
 మహీమూషు । అదితిర్హృదితిరన్తరిక్షమ్ । అదితిర్మాతా స పితా స పుత్రః ।

విశ్వే దే॒వా॒ అది॒తిః పంచ॒జనాః । అది॒తిర్జాత॑మది॒తిర్జని॑త్వమ్ । అ॒ష్టౌ పు॒త్రాసో
అది॒తేః । యే జా॒తాస్త॒న్వః పరి । దే॒వాం (2) ఉప॑ప్రైత్సప్త॒భిః ॥ 62 ॥

ప॒రా మా॒ర్తాణ్ణమా॑స్యత్ । సప్త॒భిః పు॒త్రైరది॑తిః । ఉప॑ప్రైత్సూర్వ్యం
యుగమ్ । ప్ర॒జాయే మృ॑త్యవే తత్ । ప॒రా మా॒ర్తాణ్ణమా॑భరదితి ।
తానను॑క్రమిష్యామః । మిత్ర॑శ్చ వరు॑ణశ్చ । ధా॒తా చార్త॑మా చ । అగ్ంశ॑శ్చ
భగ॑శ్చ । ఇన్ద్ర॑శ్చ వివస్వాగ్శ్చేత్యేతే । హి॒రణ్య గర్భో హగ్ంస॑శ్చుచిషత్ ।
బ్రహ్మ॑జ్జ్ఞానం తది॒త్పద॑మితి గర్భః ప్రా॒జాప॑త్యః । అథ పు॒రుషః సప్త పు॒రుషః
॥ 63 ॥ [యథా॒స్థానం గర్భి॑ణ్యః]

యో॒ఽసౌ తప॑న్నదే॒తి । స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణానా॒దాయోదే॑తి ।
మా మే॑ ప్ర॒జయా మా ప॑శూనామ్ । మా మమ॑ ప్రా॒ణానా॒దాయోద॑గాః । అసౌ
యో॒ఽస్తమే॑తి । స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణానా॒దాయో॒ఽస్తమే॑తి । మా మే॑
ప్ర॒జయా మా ప॑శూనామ్ । మా మమ॑ ప్రా॒ణానా॒దాయో॒ఽస్తంగాః । అసౌ
య ఆ॒పూర్య॑తి । స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైరా॒పూర్య॑తి ॥ 64 ॥

మా మే॑ ప్ర॒జయా మా ప॑శూనామ్ । మా మమ॑ ప్రా॒ణైరా॒పూరి॑ష్యాః ।
అసౌ యో॒ఽపక్షి॑యతి । స సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైరప॑క్షియతి । మా మే॑
ప్ర॒జయా మా ప॑శూనామ్ । మా మమ॑ ప్రా॒ణైరప॑క్షేష్యాః । అ॒మూని
నక్ష॑త్రాణి । సర్వే॑షాం భూ॒తానాం॑ ప్రా॒ణైరప॑ప్రసర్వన్తి చోత్స॑ర్వన్తి చ । మా మే॑

ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా మమ ప్రాణైరపప్రసృపత
మోత్సృపత ॥ 65 ॥

ఇమే మాసాశ్చార్థమాసాశ్చ । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పన్తి
చోత్సర్పన్తి చ । మా మే ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా మమ
ప్రాణైరపప్రసృపత మోత్సృపత । ఇమ ఋతవః । సర్వేషాం భూతానాం
ప్రాణైరపప్రసర్పన్తి చోత్సర్పన్తి చ । మా మే ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా
మమ ప్రాణైరపప్రసృపత మోత్సృపత । అయగ్ం సంవత్సరః । సర్వేషాం
భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పన్తి చోత్సర్పన్తి చ ॥ 66 ॥

మా మే ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా మమ ప్రాణైరపప్రసృప
మోత్సృప । ఇదమహః । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పన్తి చోత్సర్పన్తి
చ । మా మే ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా మమ ప్రాణైరపప్రసృప మోత్సృప ।
ఇయగ్ంరాత్రిః । సర్వేషాం భూతానాం ప్రాణైరపప్రసర్పన్తి చోత్సర్పన్తి చ । మా
మే ప్రజాయా మా పశూనామ్ । మా మమ ప్రాణైరపప్రసృప మోత్సృప ।
ఓం భూర్భువస్స్వః । ఏతద్వో మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీఢేవమ్ ॥ 67॥

అథాదిత్యస్యాష్టపురుషస్య । వసూనామాదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా
భాని । రుద్రాణామాదిత్యానాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని । ఆదిత్యానామాదిత్యా-

నాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । సతాగ్సత్యానామ్ । ఆదిత్యానాగ్స్థానే స్వతేజసా
 భాని । అభిధూన్వతామభిఘ్నతామ్ । వాతవతాం మరుతామ్ । ఆదిత్యానాగ్స్థానే
 స్వతేజసా భాని । ఋభూణామాదిత్యానాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।
 విశ్వేషాన్దేవానామ్ । ఆదిదాత్యానాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । సంవత్సరస్య
 సవితుః । ఆదిత్యస్య స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్స్వః । రశ్మయో వో
 మిధునం మా నో మిధునగ్గ్రిథ్వమ్ ॥ 68 ॥

ఆరోగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । బ్రాజస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।
 పటరస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । పతంగస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । స్వర్ణరస్య
 స్థానే స్వతేజసా భాని । జ్యోతిషీమతస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । విభాసస్య స్థానే
 స్వతేజసా భాని । కశ్యపస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్స్వః । ఆపో
 వో మిధునం మా నో మిధునగ్గ్రిథ్వమ్ ॥ 69 ॥

అథ వాయోరేకాదశపురుషస్యైకాదశస్త్రీకస్య । ప్రబ్రాజమానానాగ్గ్రి-
 రుద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । వ్యవదాతానాగ్గ్రిరూద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా
 భాని । వాసుకివైద్యుతానాగ్గ్రిరూద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । రజతానాగ్గ్రి-
 రుద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । పరుషాణాగ్గ్రిరూద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా
 భాని । శ్యామానాగ్గ్రిరూద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । కపిలానాగ్గ్రి-

రుద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । అతిలోహితానాగ్ంరుద్రాణాగ్స్థానే
స్వతేజసా భాని । ఊర్ధ్వనాగ్ంరుద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ॥ 70 ॥

అవపతంతానాగ్ంరుద్రాణాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । వైద్యుతానాగ్ం
రుద్రాణాగ్ంస్థానే స్వతేజసా భాని । ప్రభ్రాజమానీనాగ్ం రుద్రాణీనాగ్స్థానే
స్వతేజసా భాని । వ్యవదాతీనాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।
వాసుకివైద్యుతీనాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । రజతానాగ్ం-
రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । పరుషాణాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా
భాని । శ్యామానాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । కపిలా-
నాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । అతిలోహితీనాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే
స్వతేజసా భాని । ఊర్ధ్వనాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని ।
అవపతన్తీనాగ్ంరుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । వైద్యుతీనాగ్ం
రుద్రాణీనాగ్స్థానే స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్స్వః । రూపాణి వో
మిథునం మా నో మిథునగ్ంరీథ్వమ్ ॥ 71 ॥

అథాగ్నేరప్తపురుషస్య । అగ్నేఃపూర్వదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।
జాతేదన ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । సహజసో దక్షిణదిశ్యస్య స్థానే
స్వతేజసా భాని । అజిరాప్రభవ ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని ।

వైశ్వానరస్యాఽపరదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । నర్యాపస ఉపదిశ్యస్య స్థానే
 స్వతేజసా భాని । పంక్తిరాధస ఉదగ్దిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । విసర్పిణ
 ఉపదిశ్యస్య స్థానే స్వతేజసా భాని । ఓం భూర్భువస్వః । దిశో వో మిథునం మా
 నో మిథునగ్ంరీఢ్ వమ్ ॥ 72 ॥

దక్షిణపూర్వస్యాన్దిశి విసర్పీ నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । దక్షిణాపరస్యాం
 దిశ్యవిసర్పీ నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । ఉత్తరపూర్వస్యాన్దిశి విషాదీ
 నరకః । తస్మాన్నః పరిపాహి । ఉత్తరాపరస్యాన్దిశ్యవిషాదీ నరకః । తస్మాన్నః
 పరిపాహి । ఆ యస్మిన్స్తప్త వాసవా ఇన్ద్రియాణి శతక్రతవిత్యేతే ॥ 73 ॥

ఇన్ద్రఘోషా వో వసుభిః పురస్తాదుపదధతామ్ । మనోజవసో వః
 పితృభిర్దక్షిణత ఉపదధతామ్ । ప్రచేతా వో రుద్రైః పశ్చాదుపదధతామ్ ।
 విశ్వకర్మా వ ఆదిత్యరుత్తరత ఉపదధతామ్ । త్వష్టా వో
 రూపైరుపరిష్టాదుపదధతామ్ । సంజ్ఞానం వః పశ్చాదితి । ఆదిత్యస్సర్వోఽగ్నిః
 పృథివ్యామ్ । వాయురన్తరిక్షే । సూర్యో దివి । చన్ద్రమా దిక్షు । నక్షత్రాణి
 స్వలోకే । ఏవా హేవ । ఏవా హ్యగ్నే । ఏవా హి వాయో । ఏవా హీన్ద్ర । ఏవా
 హి పూషన్ । ఏవా హి దేవాః ॥ 74 ॥

అపమాపామపస్సర్వాః । అస్మాదస్మాదితోఽముతః । అగ్నిర్వాయుశ్చ
 సూర్యశ్చ । సహ సంచస్కరర్థియా । వాయుశ్చ రశ్మిపతయః । మరీచ్యాత్మానో

అ॒ద్రు॒హః । దే॒వీ॒ర్భు॒వన॒సూ॒వరీః । పు॒త్ర॒వ॒త్స్వా॒య మే సు॒త ।
మ॒హా॒నామ్నీ॒ర్మహా॒మా॒నాః । మ॒హా॒సో మ॒హా॒స॒స్వః ॥ 75 ॥

దే॒వీః ప॒ర్వ॒న్య॒సూ॒వరీః । పు॒త్ర॒వ॒త్స్వా॒య మే సు॒త । అ॒పా॒ఽశ్శృ॒ష్టి
మ॒పార॒క్షః । అ॒పా॒ఽశ్శౄ॒ష్టిమ॒పార॒ఘమ్ । అ॒పా॒ఽమ॒ప॒చా॒వర్తి॒మ్ ।
అ॒పదే॒వీరి॒తో హి॒త । వ॒జ్ర॒న్దేవీ॒రజీ॒తాగ్ శ్చ । భు॒వన॒ద్దే॒వసూ॒వరీః । ఆ॒ది॒త్యా-
నది॒తిన్దే॒వీమ్ । యో॒నినో॒ర్ద్వము॒దీ॒షత ॥ 76 ॥

భ॒ద్రం కర్ణే॒భిః శృ॒ణు॒యామ దే॒వాః । భ॒ద్రం ప॒శ్యే॒మాక్ష॒భిర్య॒జత్రాః । స్థి॒రైరంగైః॑
స్తు॒ష్టువాగ్ంస॒స్తనూ॒భిః । వ్య॒శేమ దే॒వహి॒తం యదా॒యుః । స్వ॒స్తి న ఇ॒న్ద్రో
వృ॒ద్ధశ్ర॒వాః । స్వ॒స్తి నః పూ॒షా వి॒శ్వవే॒దాః । స్వ॒స్తి నస్తా॒ర్ద్యో అరి॒ష్టనే॒మిః । స్వ॒స్తి
నో బృ॒హస్పతి॒ర్దధా॒తు । కే॒తవో॑ అరు॒ణాస॒శ్చ । ఋ॒షయో॑ వా॒తర॒శనాః ।
ప్ర॒తి॒వ్యాగ్ంశ॒తధా॑ హి । స॒మాహి॒తాసో॑ సహ॒స్రధా॒యసమ్ । శి॒వా నశ్చ॒న్తమా
భవ॒న్తు । ది॒వ్యా అప॒ ఓ॒షధ॒యః । సు॒మృ॒దీకా సర॑స్వతి । మా తే వ్యో॒మ
స॒న్దృశి ॥ 77 ॥

యో॒ఽపాం పు॒ష్పం వేద॑ । పు॒ష్పవాన్ ప్ర॒జావాన్ పశు॒మాన్ భవ॑తి । చ॒క్ర॒మా
వా అ॒పాం పు॒ష్పమ్ । పు॒ష్పవాన్ ప్ర॒జావాన్ పశు॒మాన్ భవ॑తి । య ఏ॒వం
వేద॑ । యో॒ఽపామా॒యత॑నం వేద । ఆ॒యత॑నవాన్ భవతి । అ॒గ్నిర్వా
అ॒పామా॒యత॑నమ్ । ఆ॒యత॑నవాన్ భవతి । యో॒ఽగ్నేరాయ॑తనం వేద ॥ 78 ॥

అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । ఆ॒పో వా అ॒గ్నే॒రాయ॑త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్
భ॒వతి॑ । య ఏ॒వం వే॒ద । యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్
భ॒వతి॑ । వా॒యుర్వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । యో
వా॒యోరాయ॑త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ ॥ 79 ॥

ఆ॒పో వై వా॒యోరాయ॑త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । య ఏ॒వం వే॒ద ।
యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । అ॒సౌ వై
త॒ప॒న్త॒పా॒మాయ॑త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । యో॒ఽము॒ప్య త॒పత॑
అ॒య॒త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । ఆ॒పో వా అ॒ము॒ప్య త॒పత॑
అ॒య॒త॒నమ్ ॥ 80 ॥

అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । య ఏ॒వం వే॒ద । యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం
వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । చ॒న్ద్రమా॒ వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్
భ॒వతి॑ । యశ్చ॒న్ద్రమ॑స అ॒య॒త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । ఆ॒పో వై
చ॒న్ద్రమ॑స అ॒య॒త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ ॥ 81 ॥

య ఏ॒వం వే॒ద । యో॒ఽపా॒మాయ॑త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ ।
నక్ష॑త్రాణి వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । యో
నక్ష॑త్రాణామాయ॑త॒నం వే॒ద । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । ఆ॒పో వై నక్ష॑త్రాణా-
మా॒య॒త॒నమ్ । అ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॒వతి॑ । య ఏ॒వం వే॒ద ॥ 82 ॥

యో॑ఽపా॒మాయ॑త॒నం వే॑ద । ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॑వతి । ప॒ర్జన్యో॑ వా
అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్ । ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॑వతి । యః ప॒ర్జన్య॑స్యా॒యత॑నం వే॑ద ।
ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॑వతి । ఆపో॑ వై ప॒ర్జన్య॑స్యా॒యత॑నమ్ । ఆ॒య॒త॒న॒-
వాన్ భ॑వతి । య ఏ॒వం వే॑ద । యో॑ఽపా॒మాయ॑త॒నం వే॑ద ॥ 83 ॥

ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॑వతి । సం॒వత్స॑రో వా అ॒పా॒మాయ॑త॒నమ్ । ఆ॒య॒-
త॒న॒వాన్ భ॑వతి । యస్సం॒వత్స॑రస్యా॒యత॑నం వే॑ద । ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॑వతి ।
ఆపో॑ వై సం॒వత్స॑రస్యా॒యత॑నమ్ । ఆ॒య॒త॒న॒వాన్ భ॑వతి । య ఏ॒వం వే॑ద ।
యో॑ఽపు నా॒వం ప్ర॑తి॒ష్ఠితా॑ం వే॑ద । ప్ర॒త్యేవ॑ తి॒ష్ఠతి ॥ 84 ॥

ఇ॒మే వై లో॑కా అ॒పు ప్ర॑తి॒ష్ఠితాః॑ । తదే॒షాఽభ్య॑నూ॒క్తా । అ॒పాగ్ం-
ర॒స॒ముద॑యగ్ంసన్న్ । సూ॒ర్యే శు॒క్రగ్ంస॑మాభ్య॒తమ్ । అ॒పాగ్ంర॑సస్య యో
ర॒సః । తం వో గృ॑హ్ణా॒మ్యుత్త॑మమితి । ఇ॒మే వై లో॑కా అ॒పాగ్ంర॑సః ।
తే॒ఽము॑ష్మి॒న్నాది॑త్యే స॒భాభ్య॑తాః । జా॒నుద॑ఘ్నీ॒ముత్త॑రవేదీంఖా॒త్వా । అ॒పాం
పూ॑రయి॒త్వా గు॑ల్బద॒ఘ్నమ్ ॥ 85 ॥

పు॒ష్కర॑ప॒ర్ణైః పు॒ష్కర॑ద॒ణైః పు॒ష్కరై॑శ్చ స॒గ్ధస్తీ॑ర్య । తస్మి॑న్విహాయ॒సే ।
అ॒గ్నిం ప్ర॑ణీయోపసమా॒ధాయ॑ । బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వదన్తి । కస్మా॑త్ప్రణీ॒తేఽ
యమ॒గ్నిశ్చీ॑యతే ॥ సాప్రణీ॒తేఽయమ॑పు హ్యయంచీ॒యతే ॥ అ॒సౌ

భువన్వే॒ద్యనా॑హితా॒గ్నిరే॒తాః । తమ॑భీ॒త ఏ॒తా అ॒బీ॒ష్టకా॑ ఉపదధాతి । అ॒గ్నిహో॑త్రే
ద॒ర్శపూర్ణ॑మా॒సయోః॑ ॥ ప॒శుబ॒న్ధే చా॑తు॒ర్మాస్యే॑షు ॥ 86 ॥

అ॒థో ఆ॒హుః । స॒ర్వేషు॑ య॒జ్ఞక్ర॑తుష్వి॒తి । ఏ॒తద్ధ॑స్మ వా ఆ॒హుశ్శ॒క్తిలాః ।
కమ॑గ్నించిన॒తే । స॒త్రియ॑మగ్నించిన॒వానః॑ । సం॒వత్స॑రం ప్ర॒త్యక్షే॑ణ ।
కమ॑గ్నించిన॒తే । సా॒వి॒త్రమ॑గ్నించిన॒వానః॑ । అ॒ముమా॑ది॒త్యం ప్ర॒త్యేక్షే॑ణ ।
కమ॑గ్నించిన॒తే ॥ 87 ॥

నా॒చి॒కేత॑మగ్నించిన॒వానః॑ । ప్రా॒ణాన్ప్ర॑త్యక్షే॒ణ । కమ॑గ్నించిన॒తే ।
చా॒తుర్వో॒తియ॑మగ్నించిన॒వానః॑ । బ్ర॒హ్మ ప్ర॑త్యక్షే॒ణ । కమ॑గ్నించిన॒తే ।
వై॒శ్వస్ప॑జమగ్నించిన॒వానః॑ । శరీ॑రం ప్ర॒త్యక్షే॑ణ । కమ॑గ్నించిన॒తే । ఉ॒పా॒ను॒-
వా॒క్యమా॑శుమగ్నించిన॒వానః॑ ॥ 88 ॥

ఇ॒మాన్ లో॒కాన్ప్ర॑త్యక్షే॒ణ । కమ॑గ్నించిన॒తే । ఇ॒మమారు॑ణకేతు॒-
కమ॑గ్నించిన॒వాన ఇ॒తి । య ఏ॒వాసౌ । ఇ॒తశ్చా॒ఖిము॑తశ్చా॒ఖివృ॑తీపా॒తీ ।
తమి॑తి ॥ యో॒ఽగ్నే॑ర్మి॒థూయా వే॑ద । మి॒థున॑వాన్భవతి । ఆపో॑ వా
అ॒గ్నేర్మి॒థూయాః । మి॒థున॑వాన్భవతి । య ఏ॒వం వే॑ద ॥ 89 ॥

ఆపో॑ వా ఇ॒దమా॑సన్స్థలి॒లమే॒వ । స ప్ర॒జాప॑తిరే॒కః పు॒ష్కర॑ప॒ద్ధే స॒మభ॑వత్ ।
తస్మా॑న్త॒ర్కన॑సి కామ॒స్సమ॑వర్తత । ఇ॒దగ్ంసృ॑జేయమి॒తి । తస్మా॑ద్భ॒త్పురు॑షో

మ॑న॒సభి॑గచ్ఛ॒తి । తద్వా॒చా వ॑దతి । తత్క॒ర్మణా॑ కరో॒తి । తదే॒షాఽభ్య॑నూ॒క్తా ॥
కామ॑స్తదగ్రే॒ సమ॑వర్త॒తాధి॑ । మ॒నసో॑ రే॒తః ప్రథ॑మం యదా॒సీత్ ॥ 90 ॥

స॒తో బ॒న్దుమ॑స॒తి ని॑రవి॒న్దన్ ॥ హృ॒ది ప్ర॒తీష్ఠా॑ క॒వయో॑ మ॒నీషే॑తి ।
ఉ॒పైన్ద॒దుప॑నమతి । య॒త్కామో॑ భ॒వతి॑ । య ఏ॒వం వే॑ద । స తపో॑-
ఽత॒ప్యత॑ । స తప॑స్త॒ప్త్వా శ॑రీరమధూనుత । తస్య॑ యన్మా॒గ్ంస॑మా॒సీత్ ।
తతో॑ఽరు॒ణాః కే॒తవో॑ వాతర॒శనా॑ ఋష॒య ఉ॑దతిష్ఠన్ ॥ 91 ॥

యే న॒ఖాః । తే వై॒ఖాన॑సాః । యే వా॒లాః । తే వా॒లఖి॑ల్యాః । యో ర॒సః ।
సోఽపా॑మ్ । అ॒న్తర॑తః కూ॒ర్మం భూ॑తగ్ంస॒ర్పన్త॑మ్ । తమ॑బ్రవీత్ । మమ॑
వైత్స॒వంమా॒గ్ంసా॑ । సమ॑భూత్ ॥ 92 ॥

నేత్య॑బ్రవీత్ । పూ॒ర్వమే॑వాహమి॒హాస॑మితి । తత్పు॑రుషస్య పు॒రుష-
త్వమ్ । స స॒హస్ర॑శీర్షా పు॒రుషః । స॒హస్రా॑క్షస్సహస్రపాత్ । భూ॒త్వో-
ద॑తిష్ఠత్ । తమ॑బ్రవీత్ । త్వం వై పూ॒ర్వగ్ంస॑మ॒భూః । త్వమి॒దం పూ॑ర్వః
కు॒రుష్యే॑తి । స ఇ॒త ఆ॒దాయా॑పః ॥ 93 ॥

అ॒ంజ॒లినా॑ పు॒రస్తా॑దుపాదధాత్ । ఏ॒వాహ్యే॑వేతి । తత॑ ఆది॒త్య
ఉ॑దతిష్ఠత్ । సా ప్రా॒చీ దిక్ । అ॒థాఽరు॒ణః కే॒తుర్దక్షి॑ణత ఉపాదధాత్ । ఏ॒వాహ్య॑గ్న
ఇ॒తి । తతో॑ వా అ॒గ్నిరు॑దతిష్ఠత్ । సా దక్షి॑ణా దిక్ । అ॒థారు॒ణః కే॒తుః
ప॒శ్చాదు॑పాదధాత్ । ఏ॒వాహి॑ వాయో ఇతి ॥ 94 ॥

తతో వాయురుదతిష్ఠత్ । సా ప్రతీచీ దిక్ । అధారుణః కేతురుత్తరత
ఉపాదధాత్ । ఏవాహీన్ద్రేతి । తతో వా ఇన్ద్ర ఉదతిష్ఠత్ । సోదీచీ దిక్ ।
అధారుణః కేతుర్మధ్య ఉపాదధాత్ । ఏవాహి పూషన్నితి । తతో వై
పూషోదతిష్ఠత్ । సేయన్దిక్ ॥ 95 ॥

అధారుణః కేతురుపరిష్టాదుపాదధాత్ । ఏవాహి దేవా హతి । తతో
దేవమనుష్యాః పితరః । గన్తర్వాప్సరసశ్చీదతిష్ఠన్ । సోర్వా దిక్ । యా విప్రపో
విపరాపతన్ । తాభ్యోఽసురా రక్షాగ్ంసి పిశాచాశ్చీదతిష్ఠన్ । తస్మాత్తే
పరాభవన్ । విప్రడ్భ్యో హి తే సమభవన్ । తదేషాభ్యనూక్తా ॥ 96 ॥

అపో హ యద్భృహతీర్గర్తమాయన్ । దక్షన్దధానా జనయన్తీస్స-
యంభుమ్ । తత ఇమేధ్యసృజ్యన్త సర్గాః । అద్భ్యో వా ఇదగ్ం సమభూత్ ।
తస్మాదిదగ్ంసర్వం బ్రహ్మ స్వయంభితి । తస్మాదిదగ్ం సర్వగ్ం శిథిలమి-
వాఽధ్రువమివాభవత్ । ప్రజాపతిర్వావ తత్ । ఆత్మనాత్మానం విధాయ ।
తదేవానుప్రావిశత్ । తదేషాభ్యనూక్తా ॥ 97 ॥

విధాయ లోకాన్ విధాయ భూతాని । విధాయ సర్వాః ప్రదిశో
దిశశ్చ । ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్య । ఆత్మనాత్మానమభిసంవివేశేతి ।
సర్వమేవేదమాప్సా । సర్వమవరుద్ధ్య । తదేవానుప్రవిశతి । య ఏవం
వేద ॥ 98 ॥

చతుష్టయ్య ఆపో గృహ్ణతి । చత్వారి వా అపాగ్ంరూపాణి । మేఘో
విద్యుత్ । స్తనయిత్సుర్వృష్టిః । తాన్యేవావరున్ధే । ఆతపతి వర్ష్యా గృహ్ణతి । తాః
పురస్తాదుపదధాతి । ఏతా వై బ్రహ్మవర్చస్యా ఆపః । ముఖత ఏవ
బ్రహ్మవర్చసమవరున్ధే । తస్మాన్ముఖతో బ్రహ్మవర్చసితరః ॥ 99 ॥

కూప్యా గృహ్ణతి । తా దక్షిణత ఉపదధాతి । ఏతా వై తేజస్వినీరాపః ।
తేజ ఏవాస్య దక్షిణతో దధాతి । తస్మాద్దక్షిణోర్ధ్వస్తేజస్వితరః । స్థావరా
గృహ్ణతి । తాః పశ్చాదుపదధాతి । ప్రతిష్ఠితా వై స్థావరాః । పశ్చాదేవ
ప్రతితిష్ఠతి । వహన్తీర్నృహ్ణతి ॥ 100 ॥

తా ఉత్తరత ఉపదధాతి । ఓజసా వా ఏతా వహన్తీర్వద్గతీరివ
ఆకూజతీరివ ధావన్తిః । ఓజ ఏవాస్యోత్తరతో దధాతి । తస్మాదుత్తరోర్ధ్వ
ఓజస్వితరః । సంభార్యా గృహ్ణతి । తా మధ్య ఉపదధాతి । ఇయం వై
సంభార్యాః । అస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి । పల్వల్యా గృహ్ణతి । తా
ఉపరిష్ఠాదుపదధాతి ॥ 101 ॥

అసౌ వై పల్వల్యాః । అముష్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి । దిక్షూపదధాతి ।
దిక్షు వా ఆపః । అన్నం వా ఆపః । అద్భ్యో వా అన్నజాయతే ।
యదేవాద్భ్యోఽన్నంజాయతే । తదవరున్ధే । తం వా ఏతమరుణాః కేతవో
వాతరశనా ఋషయోఽచిన్వన్ । తస్మాదారుణకేతుకః ॥ 102 ॥

తదే॑షా॒భ్యనూ॒క్తా॒ । కే॒తవో॑ అ॒రుణా॑సశ్చ । ఋ॒షయో॑ వా॒తర॑శనాః ।
 ప్ర॒తి॒ష్ఠాగ్ం శ॒తధా॑హి । స॒మాహితా॑సో సహస్ర॒ధాయ॑స॒మితి॑ । శ॒తశ॑శ్చై॒వ
 సహస్ర॑శశ్చ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి । య ఏ॒తమ॒గ్నించ॑నుతే॒ య ఉ॑చై॒నమే॒వం వేద॑ ॥ 103 ॥

జా॒నుద॑ఘ్నీ॒ముత్త॑రవే॒దీంఖా॑త్వా । అ॒పాం పూ॑రయతి । అ॒పాగ్ం
 స॒ర్వత్వా॑య । పు॒ష్కర॑పర్ణగ్ంరు॒క్మం పు॒రుష॑మి॒త్యుప॑దధాతి । తపో॑ వై
 పు॒ష్కర॑పర్ణమ్ । స॒త్యగ్ంరు॑క్మః । అ॒మృతం॑ పు॒రుషః॑ । ఏ॒తావ॑ద్వా వా॒స్తి ।
 యా॑వదే॒తత్ । యా॑వదే॒వాస్తి ॥ 104 ॥

తద॑వరు॒న్ధే । కూ॒ర్మము॑పదధాతి । అ॒పామే॒వ మే॒ధమ॑వరు॒న్ధే । అథో॑ స్వ॒ర్గస్య॑
 లో॒కస్య॑ స॒మష్ట్యై॑ । ఆప॑మాపామపస్స॒ర్వాః । అ॒స్మాద॒స్మాది॒తోఽము॑తః ।
 అ॒గ్నిర్వా॑యుశ్చ సూ॒ర్యశ్చ॑ । సహ॑సంచ॒స్మర॑ద్ధి॒యా ఇతి॑ । వా॒య్వశ్వా॑
 రశ్మి॑పతయః । లో॒కం పృ॑ణచ్ఛి॒ద్రం పృ॑ణ ॥ 105 ॥

యా॒స్తిస్రః॑ పర॒మజాః॑ । ఇ॒న్ద్రఘో॑షా వో వసు॑భిరే॒వాహ్నే॑వేతి । పంచ॑చి॒తయ॑
 ఉప॑దధాతి । పా॒జ్కోఽగ్నిః॑ । యా॒వానే॑వాగ్నిః । తంచ॑నుతే । లో॒కంపృ॑ణయా
 ద్వి॒తీయా॑ముపదధాతి । పంచ॑ పదా వై వి॒రాట్ । తస్యా॑ వా ఇ॒యం
 పాదః॑ । అ॒న్తరి॑క్షం పాదః । ద్యౌః పాదః । ది॒శః పాదః॑ । ప॒రోర॑జాః పాదః ।
 వి॒రాజ్యే॑వ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి । య ఏ॒తమ॒గ్నించ॑నుతే । య ఉ॑చై॒నమే॒వం
 వేద॑ ॥ 106 ॥

అ॒గ్నిం ప్ర॒ణీ॒యోప॑స॒మాధా॑య । తమ॒భిత॑ ఏ॒తా అ॒బీ॒ష్ట॒కా ఉ॑పదధాతి ।
 అ॒గ్నిహో॑త్రే ద॒ర్శపూ॑ర్ణ॒మాస॑యోః । ప॒శుబ॒ద్ధే చా॑తుర్మా॒స్యేషు॑ । అ॒థో ఆ॒హుః ।
 స॒ర్వేషు॑ య॒జ్ఞక్ర॑తు॒ష్వితి॑ । అ॒థ హ॑స్మాహోరు॒ణస్వా॑యంభువః । సా॒వి॒త్రః
 స॒ర్వోఽగ్ని॑రిత్యసనుషంగం మ॒న్యామ॑హే । నానా॒ వా ఏ॒తేషాం॑ వీ॒ర్యా॑ణి ।
 కమ॒గ్నించ॑నుతే ॥ 107 ॥

స॒త్రియ॑మ॒గ్నించ॑న్వాసః । కమ॒గ్నించ॑నుతే । సా॒వి॒త్రమ॒గ్నించ॑న్వాసః ।
 కమ॒గ్నించ॑నుతే । నా॒చి॒కేత॑మ॒గ్నించ॑న్వాసః । కమ॒గ్నించ॑నుతే ।
 చా॒తుర్హో॑త్రీయ-మ॒గ్నించ॑న్వాసః । కమ॒గ్నించ॑నుతే । వై॒శ్వ॒స్సృ॒జమ॒
 గ్నించ॑న్వాసః । కమ॒గ్నించ॑నుతే ॥ 108 ॥

ఉ॒పా॒ను॒వా॒క్యమా॑శుమ॒గ్నించ॑న్వాసః । కమ॒గ్నించ॑నుతే । ఇ॒మమారు॑ణకేతుక
 మ॒గ్నించ॑న్వాస ఇతి । వృ॒షా వా అ॒గ్నిః । వృ॒షాణౌ స॒గ్గ్స్ఫా॑లయేత్ । హ॒న్యేతా॑స్య
 య॒జ్ఞః । తస్మా॑న్నాను॒షజ్యః । సో॒త్తర॑వేదిషు క్ర॒తుషు॑ చిన్వీత ।
 ఉ॒త్తర॑వేద్యాగ్హ్యగ్నిశ్చీ॒యతే॑ । ప్ర॒జాకా॑మశ్చిన్వీత ॥ 109 ॥

ప్రా॒జాప॑త్యో వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ । ప్రా॒జాప॑త్యాః ప్ర॒జాః । ప్ర॒జావాన్
 భవ॑తి । య ఏ॒వం వే॑ద । ప॒శుకా॑మశ్చిన్వీత । సం॒జ్ఞానం॑ వా ఏ॒తత్
 ప॒శూనా॑మ్ । యదాపః ప॒శూనా॑మే॒వ సం॒జ్ఞానే॒ఽగ్నించ॑నుతే । ప॒శూమాన్
 భవ॑తి । య ఏ॒వం వే॑ద ॥ 110 ॥

వృ॒ష్టి॒కా॒మ॒శ్చి॒న్వీ॒త॒ । ఆ॒పో॒ వై॒ వృ॒ష్టిః॒ । ప॒ర్జన్యో॑ వ॒ర్ష॒షకో॑ భ॒వతి॒ । య॒ ఏ॒వం॑
వే॒ద॒ । ఆ॒మ॒యా॒వీ॒ చి॒న్వీ॒త॒ । ఆ॒పో॒ వై॒ భే॒ష॒జమ్॒ । భే॒ష॒జమ్॒వా॒స్మై॒ కరో॑తి॒ ।
స॒ర్వ॒మా॒యు॒రేతి॒ । అ॒భి॒చ॒రగ్గే॑శ్చి॒న్వీ॒త॒ । వ॒జ్రో॒ వా॒ ఆపః॑ ॥ 111 ॥

వ॒జ్ర॒మే॒వ॒ బ్రా॒తృ॒వ్యేభ్యః॑ ప్ర॒హ॒రతి॒ । స్తృ॒ణు॒త ఏ॒నమ్॒ । తే॒జ॒స్మా॒మో॒
య॒శస్మా॑మః॒ । బ్ర॒హ్మ॒వ॒ర్చ॒సకా॑మ॒స్త్వర్గ॑కా॒మశ్చి॒న్వీ॒త॒ । ఏ॒తా॒వ॒ద్వా॒ వా॒స్తి॒ ।
యా॒వదే॑తత్ । యా॒వదే॑వా॒స్తి॒ । తద॑వ॒రు॒న్ధే॒ । త॒స్మై॒తద్ర॒వ॒తమ్॒ । వర్ష॑తి॒ న
ధా॒వేత్ ॥ 112 ॥

అ॒మృ॒తం॒ వా॒ ఆపః॑ । అ॒మృ॒తస్యా॑న॒న్తరి॒త్యై॒ । నా॒పు॒ మూ॒త్రపు॑రీ॒షం-
కు॒ర్యాత్ । న ని॒ష్ఠి॒వేత్ । న వి॒వస॑నస్సా॒యాత్ । గు॒హ్యో॒ వా ఏ॒షోఽగ్నిః॑ ।
ఏ॒తస్యా॑గ్నే॒రస॑తిదా॒హాయ॒ । న పు॑ష్క॒రప॒ర్ణాని॒ హి॒రణ్యం॑వా॒ధితి॑ష్ఠేత్ ।
ఏ॒తస్యా॑గ్నే॒రస॑భ్యా॒రోహాయ॒ । న కూ॒ర్మస్యా॑శ్చీ॒యాత్ । నో॒దక॑స్యా॒ఘాతు॑-
కా॒న్యేన॑మో॒దకా॑ని భ॒వన్తి॒ । అ॒ఘా॑తు॒కా ఆపః॑ । య ఏ॒తమ॑గ్ని॒ంచిన॑తే ।
య ఉ॒చ్చై॒నమే॑వం వే॒ద ॥ 113 ॥

ఇ॒మాను॑కం భు॒వనా॑ సీ॒షధే॑మ । ఇ॒న్ద్రశ్చ॑ వి॒శ్వే చ దే॒వాః । య॒జ్ఞంచ॑
న॒స్తన్వంచ॑ ప్ర॒జాంచ॑ । ఆ॒ది॒త్యైరి॒న్ద్రస్స॒హ సీ॑షధాతు । ఆ॒ది॒త్యైరి॒న్ద్రస్స॒గణో॑
మ॒రుద్భిః॑ । అ॒స్మాకం॑ భూ॒త్వవి॒తా త॒నూనామ్॑ । ఆ॒ప్లవ॑స్సప్ర॒ప్లవ॑స్వ ।

అ॒ణ్ణీ॑భ॒వజ॒ మా ము॒హః । సు॒ఖాదీ॑న్దుఃఖ॒నిధ॒నామ్ । ప్ర॒తి॒ము॒చస్త్వ సా॒వం
పు॒రమ్ ॥ 114 ॥

మ॒రీచ॑యస్సాయంభు॒వాః । యే శ॒రీరా॑ణ్యకల్పయన్న్ । తే తే
దే॒హంక॑ల్పయన్తు । మా చ తే ఖ్యా॒స్మ తీ॒రిష॑త్ । ఉ॒త్తిష్ఠ॑త మా స్వప్త । అ॒గ్నిమి॑చ్ఛధ్వం
భా॒రతాః । రాజ్ఞస్సోమ॑స్య తృ॒ప్తాసః॑ । సూ॒ర్యేణ॑ స॒యుజో॑షసః । యు॒వా
సు॒వాసాః ॥ అ॒ష్టాచ॑క్రా నవ॒ద్వారా ॥ 115 ॥

దే॒వానాం॑ పూ॒రయో॒ధ్యా । తస్యా॑గ్గంహిర॒ణ్మయః॑ కో॒శః । స్వ॒ర్గో లో॒కో
జ్యోతి॑షాఽఽవృ॒తః । యో వై తాం బ్రహ్మ॑ణో వే॒ద । అ॒మృతే॑నాఽఽవృ॒తాం
పు॒రీమ్ । తస్మై॑ బ్రహ్మ చ బ్రహ్మో చ । ఆ॒యుః కీ॒ర్తిం ప్ర॒జాన్ద॑దుః ।
వి॒భ్రాజ॑మానాగ్గంహరి॒ణీమ్ । యశ॑సా సంప॒రీవృ॑తామ్ । పు॒రగ్గంహి॑ర॒ణ్మయాం
బ్రహ్మో ॥ 116 ॥

వి॒వేశా॑ఽప॒రాజి॑తా । పరాంగే॑త్యజ్ఞామ॒యా । పరాంగే॑త్యనాశకీ ।
ఇ॒హచా॑ముత్రచాన్వే॒తి । వి॒ద్వాన్దే॑వాసు॒రాసు॒భయాన్ । యత్క॑మారీ
మ॒న్ద్రయ॑తే । యద్యోషి॑ద్యత్ప॒తివ్ర॑తా ॥ అ॒రిష్టం॑ యత్కించ క్రి॒యతే॑ ।
అ॒గ్నిస్త॑దనువే॒ధతి॑ । అ॒శృతా॑సశృ॒తాస॑శ్చ ॥ 117 ॥

య॒జ్ఞా॒నో యే॒ఽప॒య॒జ్ఞసః॑ । స్వ॒ర్య॒నో నా॑పేక్ష॒న్తే । ఇ॒న్ద్రమ॒గ్నించ॑ యే
వి॒దుః । సి॒కతా॑ ఇ॒వ సం॒యన్తి॑ । ర॒శ్మిభి॑స్స॒ముదీ॑రితాః । అ॒స్మాల్లో॒కాద॑ము॒ష్మాచ్చ॑ ।
ఋ॒షిభి॑రదా॒త్మశ్శి॑భిః । అ॒పే॒త వీ॒త వి చ॑ స॒ర్పతా॑తః యే॒ఽత్ర॒స్థ పు॑రా॒ణా యే
చ నూ॑తనాః । అ॒హో॒భిర॒ద్భిర॒క్తుభి॑ర్వ॒క్తమ్ ॥ 118 ॥

య॒మో ద॑దా॒త్వసా॑నమ॒స్మై । నృ॑ మృ॒ణన్తు॑ నృ॒పాత్వ॑ర్యః । అ॒కృ॒ష్టా యే
చ కృ॑ష్ట॒జాః । కు॒మారీ॑షు క॒నీనీ॑షు । జా॒రిణీ॑షు చ యే హి॒తాః । రే॒తఃపీ॑తా
అ॒ణ్డపీ॑తాః । అ॒ఙ్గారే॑షు చ యే హు॒తాః । ఉ॒భయా॑న్ పు॒త్రాపౌత్ర॑కాన్ ।
యు॒వేఽహం॑ య॒మరా॑జగాన్ । శ॒తమి॑న్ను శ॒రదః॑ ॥ 119 ॥

అదో॑ య॒ద్రుహ్మ॑ వి॒లబ॑మ్ । పి॒తృ॒ణాఞ్చ॑ య॒మస్య॑ చ । వ॒రుణ॑స్యా-
శ్వీ॒నోర॒గ్నేః । మ॒రుతా॑ఞ్చ వి॒హాయ॑సామ్ । కా॒మప్ర॑య॒వణం॑ మే అ॒స్తు । స
హ్యే॑వా॒స్మి స॒నాత॑నః । ఇతి॑ నాకో బ్ర॒హ్మిశ్ర॑వో రా॒యో ధ॑నమ్ । పు॒త్రానా॑పో
దే॒వీరి॑హా॒ఽహిత॑ ॥ 120 ॥

విశీ॒ర్ష్టింజ్గృ॑హ్ర॒శీర్ష్టించ॑ । అపే॑తో నిర్ము॒తిగ్ంహ॑థః । ప॒రిబా॑ధగ్గ్-
శ్వే॒తకు॑క్షమ్ । నిజ॒ష్టగ్ంశ॑బ॒లోద॑రమ్ । స తాన్ వా॒చ్యాయ॑యా స॒హ । అగ్నే॑
నాశ॑య స॒న్దృశః॑ । ఈ॒ర్ష్యాసూ॑యే బు॒భుక్షా॑మ్ । మ॒న్యుం కృ॑త్యాం చ దీ॒ధిరే॑ ।
రథే॑న కిగ్ంశు॒కావ॑తా । అగ్నే॑ నాశ॑య స॒న్దృశః॑ ॥ 121 ॥

ప॒ర్జన్యా॑య॒ ప్ర॒గా॒య॒త॒ | ది॒వస్సు॑త్రా॒య॒ మీ॒ధు॑షే॒ || స॒ నో॑ య॒వస॑మిచ్చతు ।
 ఇ॒దం వ॑చః ప॒ర్జన్యా॑య॒ స్వ॒రాజే॒॑ || హృ॒దో అ॒స్త్వన్త॑ర॒న్తద్యు॑యోత ।
 మ॒యోభూ॑ర్వాతోవి॒శ్వకృ॑ష్టయస్స॒న్వస్మే॑ । సు॒పి॒ప్త॒లా ఓ॒షధీ॑ర్దే॒వగో॑పాః ।
 యో గర్భ॑మోషధీనామ్ । గ॒వాజ్కృ॑ణోత్య॒ర్వతా॑మ్ । ప॒ర్జన్యః పు॒రుషీ॑ణామ్
 || 122 ||

పు॒న॒ర్యామై॑త్స్వి॒న్ద్రియ॑మ్ । పు॒న॒రాయుః పు॒న॒ర్భగః॑ । పు॒న॒ర్రాహ్మ॑ణమైతు
 మా । పు॒నర్ద్ర॑విణమైతు మా । య॒న్మే॒తద్ద్య రే॑తః పృ॒థివీ॑మస్మాన్ ।
 యదో॒షధీ॑ర॒వ్యస॑ర॒ద్యదా॑పః । ఇ॒దన్త॑త్పు॒నరా॑దదే । దీ॒ర్ఘాయు॑త్వాయ॒ వర్చ॑సే ।
 య॒న్మే రే॑తః ప్ర॒సించ్య॑తే । య॒న్మ ఆ॒జాయ॑తే పు॒నః । తేన॑ మామ॒మృతం॑ కురు ।
 తేన॑ సుప్ర॒జసం॑కురు ॥ 123 ॥

అ॒ద్యుస్తి॑రో॒ధాఽజా॑యత । త॒వ వై॒శ్రవ॑ణస్స॒దా । తి॒రోధే॑హి
 స॒పత॑న్నః । యే అ॒పోఽశ్చ॑న్తి కే॒చన॑ । త్వా॒ష్ట్రీం మా॒యాం
 || వై॒శ్రవ॑ణః । ర॒థగ్ం॑సహస్ర॒వన్ధు॑రమ్ । పు॒రుశ్చ॑క్రగ్ంసహస్రా॒శ్వమ్ ।
 ఆ॒స్థాయా॑యాహి నో బ॒లిమ్ । య॒స్మై భూ॑తాని బ॒లిమా॑వహన్తి । ధ॒నఙ్గా॑వో
 హ॒స్తిహి॑ర॒ణ్యమ॑శ్వాన్ ॥ 124 ॥

అసా॑మ సుమ॒తౌ య॒జ్ఞియ॑స్య । శ్రి॒యం బి॒భ్రతో॑ఽన్న॒ముఖీ॑ం
 వి॒రాజ॑మ్ । సు॒దర్శ॑నే చ క్రౌంచే॑ చ । మై॒నాగే॑ చ మ॒హాగి॑రౌ । శత॑ద్వా॒ట్పర॑గ-

మ॒న్తా॒ । స॒గ్ంహా॑ర్యన్నగ॒రం॒ తవ॑ । ఇతి॑ మ॒న్తాః॑ ॥ కల్పో॑ఽత ఊర్ధ్వమ్ । యది॑
బలి॑గ్ం హ॒రేత్ ॥ హి॒రణ్య॑నాభయే॑ వితుదయే॑ కౌ॒బేరాయా॑యం బలిః ॥ 125॥

సర్వ॑భూతధిపతయే॑ నమ॑ ఇతి॑ । అథ॑ బలి॑గ్ంహృతో॑పతిష్ఠేత । క్ష॒త్రం
క్ష॒త్రం॑ వైశ్ర॒వణః॑ ॥ బ్రా॒హ్మ॑ణా వయగ్గ్స్మః॑ । నమ॑స్తే అస్తు॑ మా మా హి॑గ్ంసీః ।
అస్మా॑త్ప్రవిశ్యాన్నమద్దీ॒తి । అథ॑ తమ॑గ్నిమాదధీ॒త । యస్మి॑న్నేతత్కర్మ
ప్రయు॑ంజీత । తి॒రోధా॒ భూః॑ । తి॒రోధా॒ భువః॑ ॥ 126 ॥

తి॒రోధా॒స్వః॑ । తి॒రోధా॒ భూర్భువ॑స్వః । సర్వే॑షాం లోకానామాధిపత్యే॑
సీదే॑తి । అథ॑ తమ॑గ్నిమిన్దీ॒త । యస్మి॑న్నేతత్కర్మ ప్రయు॑ంజీత । తి॒రోధా॒
భూస్వా॑హా॑ ॥ తి॒రోధా॒ భువస్వా॑హా॑ ॥ తి॒రోధా॒స్వస్వా॑హా॑ ॥ తి॒రోధా॒ భూర్భువ॑
స్వస్వా॑హా॑ ॥ యస్మి॑న్నస్య కాలే సర్వా ఆహుతీర్ హుతా భవే॑యుః ॥ 127 ॥

అపి॑ బ్రా॒హ్మ॑ణముఖీ॒నాః । తస్మి॑న్నహ్నః॒ కాలే॑ ప్రయు॑ంజీత । పర॑స్సుప్త-
జనా॑ద్వేపి । మాస్మ॑ ప్రమాద్యన్తమాధ్యాపయేత్ ॥ సర్వార్థా॑స్సిద్ధ్యన్తే । య ఏ॑వం
వేద॑ । క్షుధ్య॑న్నిదమజానతామ్ । సర్వార్థా॑ న సిద్ధ్యన్తే । యస్తే॑ వి॒ఘాతు॑కో
బ్రా॒తా । మమా॑న్తర్హృదయే॑ శ్రితః ॥ 128 ॥

తస్మా॑ ఇ॒మమ॑గ్ర॒పిణ్డం॑జుహోమి । స మే॑ఽర్థాన్మా వివధీ॑త్ । మయి॑
స్వా॑హా॑ ॥ రా॒జాధి॑రాజాయ॑ ప్రసహ్యసాహినే॑ ॥ నమో॑ వయం॑ వైశ్ర॒వణాయ॑

కుర్మహే । స మే కామాన్మామకామాయ మహ్యమ్ ॥ కామేశ్వరో వైశ్రవణో
దదాతు । కుబేరాయ వైశ్రవణాయ । మహారాజాయ నమః । కేతవో
అరుణాశశ్చ । ఋషయో వాతరశనాః । ప్రతిష్ఠాగ్ంశతథా హి । సమాహి-
తాసో సహస్రధాయసమ్ । శివానశ్శస్తమా భవన్తు । దివ్యా ఆప
ఓషధయః । సుమృద్ధీకా సరస్వతి । మా తే వ్యోమ సన్న్వశి ॥ 129 ॥

సంవత్సరమేతద్వృతం చరేత్ । ద్వౌ వా మాసౌ । నియమస్సమాసేన ।
తస్మిన్నియమవిశేషాః । త్రిషవణముదకోపస్పర్శి । చతుర్థకాలపానభక్త-
స్సౌత్ । అహరహర్వా బైక్షమశ్చీయాత్ । ఔదుంబరీభిస్సమిద్భిరగ్నిం
పరిచరేత్ । పునర్వామైత్త్సిన్ధ్రియమిత్యేతేనాఽనువాకేన । ఉద్భృతపరిపూతాభిరద్భిః
కార్యం కుర్వీత ॥ 130 ॥

అసంఖ్యాయవాన్ । అగ్నయే వాయవే సూర్యాయ । బ్రహ్మణే ప్రజాపతయే ।
చంద్రమసే నక్షత్రేభ్యః । ఋతుభ్యస్సంవత్సరాయ । వరుణాయారుణాయేతి
ప్రతహోమాః । ప్రవర్ణ్యవదాదేశః । అరుణాః కాణ్డఋషయః । అరణ్యేఽ-
ధీయీరన్ । భద్రంకర్ణేభిరితి ద్వే జపిత్వా ॥ 131 ॥

మహానామ్నీభిరుదకగ్ం సగ్గేస్తర్భ్య । తమాచార్యో దద్యాత్ । శివాన-
శ్శస్తమేత్యోషధీరాలభతే । సుమృద్ధీకేతి భూమిమ్ । ఏవమపవర్గే ।

ధే॑ను॒ర్దక్షి॑ణా । క॒గ్ సం॑ వా॒సశ్చ॑ క్షౌ॒మమ్ । అ॒న్యద్వా॑ శు॒క్లమ్ । య॒థాశక్తి॑ వా ।
 ఏ॒వగ్ స్యా॒న్వధ్యా॑యధ॒ర్మేణ॑ । అ॒రణ్య॑ఽధీ॒యాత॑ । తప॑స్వీ పు॒ణ్యో భవ॑తి తప॑స్వీ పు॒ణ్యో
 భవ॑తి ॥ 132 ॥

ఓం భ॒ద్రం కర్ణే॑భిః శృ॒ణు॒యామ॑ దే॒వాః । భ॒ద్రం ప॑శ్యే॒మాక్ష॑భి॒ర్యజ॑తాః ।
 స్థి॒రైరంగై॑స్తు॒ష్టువాగ్ సం॑స్త॒నూభిః॑ । వ్య॑శే॒మ దే॒వహి॑తం॒ యదా॑యుః । స్వ॒స్తి న
 ఇ॒న్దో వృ॑ద్ధశ్ర॒వాః । స్వ॒స్తి నః॑ పూ॒షా వి॒శ్వవే॑దాః । స్వ॒స్తి నస్తా॑ర్క్ష్యో
 అ॒రిష్ట॑నే॒మిః । స్వ॒స్తి నో॑ బృ॒హస్ప॑తి॒ర్దధా॑తు ॥ 133 ॥

ఓం శా॒ంతిః శా॒ంతిః శా॒ంతిః ॥

